

НЕОБХІДНІСТЬ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПЛАТІЖНИХ СИСТЕМ В УМОВАХ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Досліджено об'єктивні причини виникнення ризиків в ринковій економіці. Визначено роль платіжної системи у фінансовому механізмі країни і переміщенні коштів. Встано– влено необхідність управління ризиками платіжних систем в умовах ринкової економіки.

Ключові слова: платіжні системи, ризик, управління ризиками.

Платіжні системи відіграють важливу роль у фінансовому механізмі будь–якої країни і як засіб переміщення коштів, мають вирішальне значення для ефективного функціонування фінансової системи. Тому однією з необхідних умов ефективного функціонування фінансової системи є стабільність платіжних систем в умовах ринкової економіки.

Платіжні системи відіграють важливу роль у фінансовому механізмі будь–якої країни. Вони привертають дедалі більшу увагу, що зумовлено, перш за все, потребою в обмеженні ризиків при паралельній фінансовій лібералізації та швидкому зростанні фінансових ринків. Платіжна система забезпечує функціонування усіх інших підсистем, тому навіть незначне нераціональне втручання або збій у розрахункових потоках можуть призвести до колапсу економіки країни.

Становлення ринкової економіки, виникнення нових форм власності та пов'язаних із ними комерційних структур, зародження і швидкий розвиток грошового, фондового, валютного ринків, конкуренція, що постійно посилюється упродовж останніх років, різкий спад фінансової стійкості традиційних клієнтів, погіршення загальноекономічної ситуації докорінно змінили середовище функціонування платіжної системи. Найхарактернішою її рисою стала невизначеність, неоднозначність ситуацій, які вимагають прийняття рішень щодо допустимого рівня ризику та захисту від нього.

Ризик є елементом ринкової економіки, з урахуванням якого будуються всі економічні відносини. На сучасному етапі економічного розвитку ігнорувати чи недооцінювати економічний ризик у будь–якій сфері гальмує розвиток суспільства та науково–технічний прогрес. Правильне формування політики стосовно ризиків платіжних систем має важливо значення для стабілізації платіжних систем та довіри до фінансових ринків.

Змінились і самі платіжні системи: розширився і став більш ризикованим спектр їхніх послуг, оскільки з'явилися нові технології розрахунків на базі сучасної техніки та засобів зв'язку, а отже, ускладнилася внутрішня структура цих систем. Однак, попри зміни, що відбулись, у більшості платіжних систем механізми управління ризиками недостатньо розроблені і, як наслідок, виникає велика кількість нових факторів ризику, що погіршують умови стабільної роботи платіжних систем. Тому управління ризиками набуває дедалі більшої ваги і стає однією з найважливіших умов економічної безпеки фінансової системи. У такій ситуації важливого значення набуває запровадження ефективних систем управління ризи-

ками.

Важливе значення має управління ризиками. Процес менеджменту ризиків передбачає їх ідентифікацію, оцінку, вибір методів управління ризиком та їх застосування, кінцевою метою чого є досягнення оптимального для підприємця співвідношення прибутку і ризику.

Оцінка ризиків визначає обсяг і структуру методів управління ними. Серед способів управління ризиками, залежно від спеціальних прийомів, можна виділити дві групи: організаційно-технічні способи управління, які охоплюють заходи (прийоми) уникнення ризику, зниження його рівня; фінансово-договірні способи самостійного протистояння ризикові, передачі ризику, страхування ризиків.

Список використаних джерел

1. Фирсов В.А. Американская модель инновационной деятельности в малом бизнесе / В.А. Фирсов // США – экономика, политика, идеология. – 1994. – № 6 (294). – С. 44–51.
2. Хикс Дж. Р. Стоимость и капитал / Джон Р. Хикс ; Ред. Р. М. Энтов. – М. : Прогресс, 1988. – 488 с. – (Серия : экономическая мысль Запада)
3. Холодный Г.О. Организационно-экономический механизм реализации товарной инновационной политики : моногр. / Г.О. Холодный, М.А. Борисенко. – Харьков : Вид. ХНЕУ, 2009. – 196 с.

Annotation. The objective risk occurring causes have been investigated in a market economy. The payment system in the financial mechanism of the country and funds moving role has been determined. Payment systems risk management necessity has been established in market economy conditions

Key words: *payment systems, risk, management risks.*

mgr Kinga Dropek

LOCAL GOVERNMENT ACTIONS TO SUPPORT ENTREPRENEURSHIP IN THE MUNICIPALITIES OF WIELKOPOLSKA

1. First admission

The activities of the local government system is an important link in promoting entrepreneurship and has the ability to shape the situation on the local market through instruments to support entrepreneurship. Available literature does not resolve all issues in this area and therefore decided to identify actions the local government limited to the Province of Wielkopolska.

The purpose of this article is to identify activities and forms of business support in the municipalities, urban – rural and rural Wielkopolska. In order to identify the activities of local government supporting entrepreneurship in municipalities Wielkopolska surveys were carried out. The questionnaire survey was sent by post to 226 municipalities in the province in late 2009 and 2010. 68 completed questionnaires were received feedback. Questions to the municipalities concerned and forms of activities, which are used by municipalities to promote entrepreneurship in the years 2007 – 2009.

2. Government actions to support entrepreneurship in municipalities – empirical research

The object of the survey were tire tools used by local government units used in order to promote entrepreneurship. Tools are understood here as a system of direct or indirect impact, the structure and characteristics are determined by the goal to be attained by its